

ཕུ་མོ་མདོག་ཉེས་སེམས་བཟང་ཅན་

“སྡེ་ལྷ་རྒྱུ”

ཁ་ལི་བྱིས་པའི་བོད་ཡིག་སློག་དཔེ།

ལེ་ཅཱ་ནོ་རྩུ་གུར་འི་ནའེ་ཡིས་བཟམས།

གིན་ནི་ལྷ་རན་སི་སེ་ཆི་ནའེ་ཡིས་འི་མོ་བྲིས།

དཀོན་མཆོག་སློང་གྲིས་བོད་སྐྱུར་བྱས། སྤང་གསལ་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུས་ལྷ་དག་བྲིས།

ལ་ཡི་བྱིས་པའི་བོད་ཡིག་སློབ་དཔེ།

བྱ་མོ་མདོག་ཉེས་སེམས་བཟང་ཅན་ “སྐྱེ་ལྷ་ལྷོ།”

ལེ་ཨ་ལོ་རྟ་གྲུང་རི་ནའེ་ཡིས་བརྩམས།

གིན་ནི་ལྷ་རན་སི་སེ་ཆི་ནའེ་ཡིས་རི་མོ་བྲིས།

དཀོན་མཆོག་སྐྱིད་ཀྱིས་བོད་སྐྱུར་བྲས། སྣང་གསལ་བསྟན་འཛིན་ལོ་རྒྱུས་ཁྱེད་ཀྱི་བྲས།

2023

བྱིས་པའི་བོད་ཡིག་སློབ་དཔེ།

བྱ་མོ་མདོག་ཉེས་སེམས་བཟང་ཅན་ “སྤེ་སྤྲ་ལྷོ།”

ཚུམ་པ་པོ། ལེ་ཨ་ལོ་རྒྱ་གུར་རི་ནང་།

རི་མོ་འབྲི་མཁན། གིན་ནི་སྤྲ་རན་སི་སེ་ཆེ་ནང་།

བོད་སྐད་ནང་སྐྱུར་མཁན། དཀོན་མཆོག་སྤྱི་དུ།

ལུ་དག་གཏོང་མཁན། སྤང་གསལ་བསྟན་འཛིན་ལོར་བུ།

དབ་གཟུགས་རྩམ་འགོད་པ། ཆེ་རིང་ནམ་རྒྱལ།

དབ་ཕྱིང་འདི་དག་ཁྲ་ལི་བོད་ཀྱི་སྐྱུ་རྩལ་དང་ཚུམ་རིག་གོང་འཕེལ་ཆོགས་པས་དཔར་སྐྱབ་ཀྱི་

འགན་ཁུར་བྱས།

Befana - The Flying Broom Girl

©TALI 2023

www.talitibet.org

Writer Leonora Guerrini

Illustrations by Gianni Franceschini

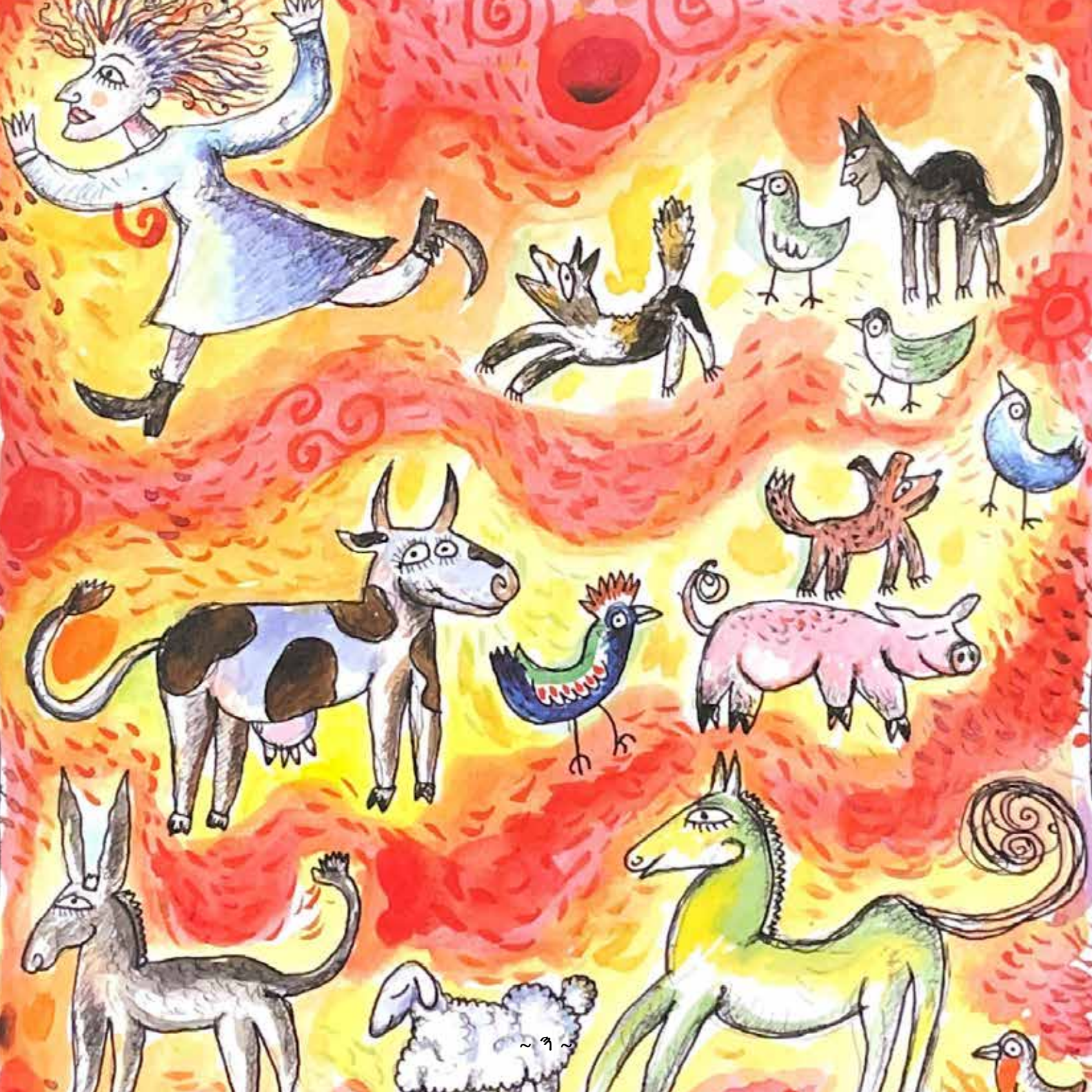
Translation by Kunchok Kyi

Edited and proofread by Tenzin Norbu Nangsal

Book layout design by Tsering Namgyal

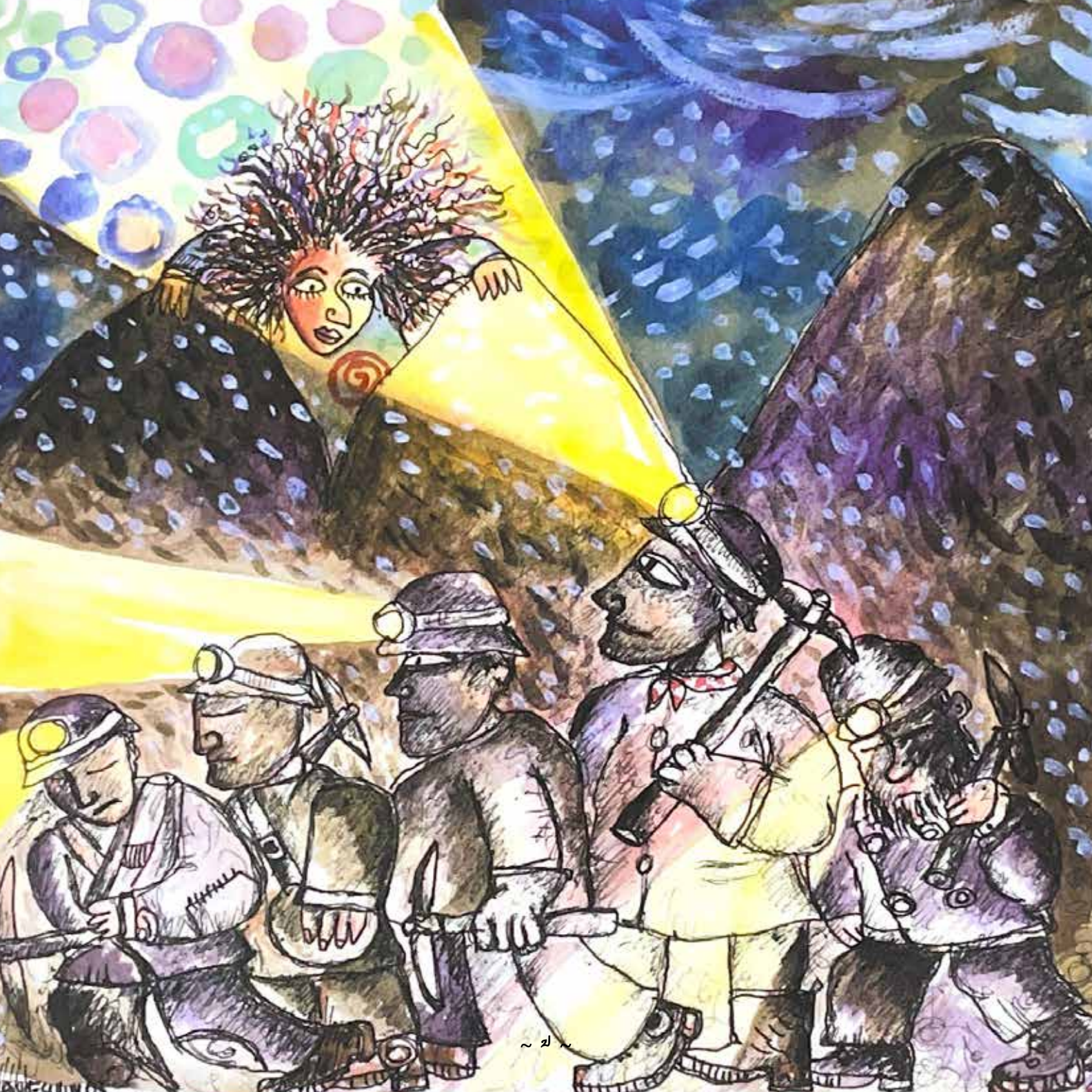
བྱ་མོ་སྐྱེ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་པའི་སྐྱབས་སུ། མི་རྣམས་ནས་མིག་བརྟམ་ཏེ་
 བརྟམ་པ་མ་གཏོགས་གང་བཤད་འདི་བཤད་མེད་པར་གྱུར། ཁོང་མོ་
 བྱི་སྣོང་རྗེ་པོ་ཚྭ་ནས་མེད་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་མོའི་གཟུགས་
 པོ་དེ་ཕྱ་ཞིང་རིང་བ་དང་། ལྷ་ལྷག་ནི་གྲུག་ལ་སྣ་ཞིང་ཆེ་བ། ལག་པ་
 གཉིས་པོ་ནི་སྐྱམ་པོ་དང་ཚུང་ཚུང་། མགོ་བོའི་སྐྱ་སུ་ལུ་ཞིག་ཡོད་པ་
 རེད། སྐྱེ་ལྷ་རྒྱ་ནི་མངོས་པའི་བྱ་མོ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་
 མཁན་གྱི་མི་དེ་ཁོང་མོའི་ཨ་མ་ལགས་མ་གཏོགས་མེད། ཡིན་ན་ཡང་
 ། སྐྱེ་ལྷ་རྒྱ་རང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བས་པའི་སྐྱབས་དེར་ཨ་མ་ལགས་
 ཆེ་ལས་འདས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་། ཁོང་མོས་མི་ཆེ་གཅིག་ཤུར་སྐྱེ་ལ་
 དགོས་པ་མ་ཟད། བྱིས་ཚང་གི་ཞིང་རྒྱ་ཚུང་ཚུང་དེ་ལ་ཡང་བདག་
 གཉེར་བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད།

ཉེན་ཞིག་ བྱ་མོ་སྐྱེ་སྐྱེ་རྣམས་ཞིང་རྩེ་ནང་གི་བྱི་གཉེས་དང་། ཞི་མི་
 གཅིག་ མག་ལྷུག་གཅིག་ བོང་བྱ་གཅིག་ ལྷག་གཅིག་ བྱ་ལྷུག་བདུན།
 དེ་མོ་གཅིག་ བ་ལྷུགས་གཅིག་ ཏྟ་གཅིག་ རུས་སྐྱལ་གཅིག་བཅས་པའི་
 སྲོག་ཆགས་དེ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱིམ་དུ་ཉར་ནས་མཉམ་དུ་འཚོ་བ་
 བསྐྱལ་རྒྱུའི་བསམ་སྒོ་འཁོར། དེའི་རྗེས་ཙམ་ཞིག་ལ་ཅི་ཅིའི་གྲོགས་པོ་
 ལྷུ་ཞིག་ཀྱང་ཁོང་མོའི་བྱིམ་དུ་སློང་། ཁོང་མོས་ཉེན་ལྟར་སྲོག་ཆགས་
 ཀྱི་མགོན་པོ་དེ་ཚོར་ཁ་ལག་གཅིག་གྱུར་བའོ་བཞིན་ཡོད་པས། སྲོག་
 ཆགས་དེ་ཚོས་ཁོང་མོ་དང་མཉམ་དུ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་རྒྱུ་བྱུང་བར་དགའ་
 ཚོར་ཆེན་པོ་སྐྱེས། སྲོག་ཆགས་དེ་རྣམས་བྱ་མོ་སྐྱེ་སྐྱེ་རྣམས་བྱིམ་དུ་སློང་
 པ་ནས་བརྩུང་། ཁོང་མོས་རང་ཉིད་ནི་གྲོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུང་ཞིག་ཡིན་
 པའི་ཚོར་སྣང་དེ་མེད་པ་ཆགས་ནས་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དེ་
 ཚོའི་སྤོང་དུ་འཚར་ལོངས་བྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ད་ཆ་སླེ་སྤྲོ་བུ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཆགས། ཁོང་མོ་མངོས་པོ་དེ་ཙམ་མེད་
ཀྱང་། ཁོང་མོར་སྟོན་སྤྲོས་ཀྱི་མཐུ་ཚུལ་དོ་མཚར་ཅན་གསུམ་ཡོད་པ་
སྟེ། འཇམ་ཞིང་སྟོན་པའི་སྐད་གདངས་དང་། བྱམས་བརྩེའི་སེམས།
ཕྱགས་མ་བཞོན་ནས་འཕྱར་ཐུབ་པའི་མཐུ་ཚུལ་བཅས་ཡོད། མི་
རྣམས་ནས་སླེ་སྤྲོ་བུ་ལ་དོ་སྣང་དེ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། ཁོང་མོས་བྱིམ་ཚང་
རེ་རེ་ལ་རྟོག་ཞིབ་དང་། བྱིམ་ཚང་དེ་ཚོའི་ནང་མི་རྣམས་ཀྱི་དགའ་
སྤྱོད་གི་གནས་སྟངས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་གྲོང་ཚོའི་
ནང་གི་བྱིས་པ་ཚོར་སླེ་སྤྲོ་བུ་ས་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་ཡོད། རམ་རྒྱུན་ནས་
ཁོང་མོས་སློ་མ་རྒྱུང་རྒྱུང་གི་ནང་དུ་སྤྱོད་པའི་ཤིང་འབྲས་ནག་ལུམ་
དང་། སློགས་བྱུན་མེད་པའི་སྟར་ལ། ལམ་ཚིག་ལ་བཟུང་སྟེ་ཚོགས། རྩོ་
བ་ཆེ་བའི་ཤིང་འབྲས་འབྲ་གོ་ལ་སོགས་པ་བྱིས་པ་དེ་ཚོར་བསྟེན་རྒྱུའི་
ལག་རྟགས་ཀྱི་རྩལ་པ་རྣམས་ས་ཆ་ག་ས་ག་ལ་སྤྲོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཐེངས་མ་ཞིག་ ཁོང་མོས་གོང་ཚོའི་ནང་གི་བྱིས་པ་ཚོར་ལག་ཉགས་
 རྣམས་གསང་བའི་ངང་ནས་བཞག་སྟེ་བྱིར་ལོག་ཡོང་བའི་སྐབས་སྟེ།
 གཏེར་རིའི་ས་ཁུང་གི་ནང་ནས་སེམས་སྦྱག་གིས་མནར་ཞིང་ལྷས་པོ་
 ཡོངས་ལ་དོ་སོལ་གྱིས་ཁེབས་པའི་གཏེར་ཁ་སྟོག་མཁན་གྱི་མི་ཚོགས་
 ཞིག་བྱི་ལ་ཐོན་ཡོང་བ་མཐོང་། མི་ཚོགས་གྱི་བྲོད་ནས་སྐྱེས་པ་ཕོ་
 གསར་རྗེས་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་ཁོང་མོར་འཇུ་མ་སྟེ་ལྷུ་ལྷུ་བྱས།
 སྐྱེ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཏེ་ལམ་སྐྱེས་པ་དེ་མ་གཏོགས་མེད་པ་
 ཁོང་མོས་ཚོར། སྐྱེས་པ་དེ་ནི་གཏེར་ཁ་སྟོག་མཁན་གཞན་དང་འདྲ་
 བར་ལྷས་པོ་ཡོངས་ལ་དོ་སོལ་ནག་པོ་ཁེབས་པ་དང་། རུས་བྱུགས་
 བད་དེ་རྗེས་ནས་ཐང་ཆད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་བསྟན། ཡིན་ན་ཡང་།
 སྐྱེས་པ་དེ་མངོས་སྦྱག་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པས། སྐྱེ་སྐྱེ་རྣམས་ཁོ་པར་
 “གཏེར་ཁ་སྟོག་མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྐྱེས་”ཞེས་འབོད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ། སླེ་སྒྲ་རྒྱ་ཡིས་གཏེར་རི་དེ་དང་ས་ཐག་ཉེ་བའི་ས་
 ལུལ་ཞིག་ཏུ་འཕུར་ནས་འགོ་སྐྱབས། ཁོང་ཚོས་གཏེར་ཁ་སློག་མཁན་དེ་
 ཚོས་དུ་འབོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ཐོས། གཏེར་ཁ་སློག་བཏོན་བྱེད་སའི་ས་
 ལུག་བརྗེས་ཏེ་མི་རྣམས་ས་འོག་ཏུ་ལུས་ཡོད། སླེ་སྒྲ་རྒྱ་ཡིས་ལག་རྟགས་
 ལྟར་སའི་བྱིས་པ་དེ་ཚོའི་ཨ་མ་དང་གཅེན་པོ་རྣམས་ནི་གཏེར་ཁ་སློག་
 བཏོན་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་བསམ་སློབ་འཁོར་བ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོས་ “གཏེར་
 ཁ་སློག་མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལྟར་ཡོད་སྲིད་
 བསམས། སླེ་སྒྲ་རྒྱ་ཡིས་ཕྱགས་མ་བཞོན་ནས་ཕྱེ་མ་ལེབ་ལྟར་འཕུར་ཏེ།
 གཏེར་ཁ་སློག་མཁན་གྱི་མི་སྣ་ ༥༧ རྣམས་རེ་རེ་བྱས་ནས་སློག་བསྐྱབས། མི་
 སྣ་དེ་ཚོའི་ཁོངས་སུ་ “གཏེར་ཁ་སློག་མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྟར་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་། སླེ་སྒྲ་རྒྱ་ཡིས་བརྗེས་འོག་ལ་ཡོད་པའི་གཏེར་ཁ་སློག་མཁན་
 རྣམས་གྱི་ཚེ་སློག་སློབ་ཚེད་ངལ་དུ་བ་ཚེན་པོ་བྱུང་ནས་དྲན་པ་ཐོར་བ་རེད།

“གཏེར་ཁ་སློབ་མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་” ཞེས་པ་དེས་ཁོང་མོ་ཞིང་རྒྱ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་དུ་བསྐྱུལ། བྱོང་ཚོའི་ནང་གི་བྱུང་མེད་ཚོས་སློབ་ལྷན་གྱི་
 གཞུགས་པོ་འབྲུག་པ་དང་མ་ཁ་ལ་སློབ་བཅོས་བྱས། བྱོང་ཚོའི་ནང་
 གི་མི་རྣམས་ནས་རེས་མོས་ཀྱིས་ཁོང་མོའི་གཞུགས་པོ་དྲག་སླེད་མ་
 བྱུང་བའི་བར་དུ་བྱམས་བཅེ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་ལྷ་སློབ་བྱས་ཤིང་།
 ལྷག་པར་དུ་ “གཏེར་ཁ་སློབ་མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་” དེས་ཁོང་མོའི་ཉེ་
 འགྲམ་ལ་ཉེན་མཚན་མེད་པར་ལྷ་རྟོག་བྱས་ཏེ་བསྐྱོད། སློབ་ལྷན་གྱི་དྲན་
 པ་གསོས་པའི་ཉེན་མོ་དེར་བྱོང་ཚོའི་མི་རྣམས་དགའ་ཐག་ཚོད་ནས་
 མིག་ཚུལ་ཤོར། སློབ་ལྷན་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་པན་ཚུན་འཐམས་ཏེ་འོ་བྱས།
 དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་། ཁོང་གཉིས་མཉམ་འཚོ་མཉམ་གནས་བྱས་ཏེ་མི་
 ཚོ་སླེལ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུང་གཏམ་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་སྡོམ་སྤྲོད།

ཡུལ་གྱི་ཨི་ཏུ་ལི་འི་(Italy)མི་རྒྱལ་གྱི་ངག་རྒྱུན་དུ། ལོ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་དང་པོའི་
ཆེས་དྲུག་གི་གནམ་གང་མཚན་མོ་དེར་རྒྱལ་པ་མདོག་ཉེས་པོ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་
པ་བཟང་བའི་བུ་མོ་ “སྤེ་སྤེ་རྒྱ་” ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཕྱགས་མ་བཞེན་ནས་བྱི་རིལ་
མངར་མོའི་བརྒྱུ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་གཞི་གཉིད་ཉལ་བའི་སྐྱབས་སུ་སྤྲུམ་མགོའི་
འོག་དུ་བཞག་པར་ཡོང་བའི་བཤད་སློལ་ཡོད། དེ་བཞེན་སྤྱི་གཞི་ཉལ་ཁང་
ལ་གད་སྤྱིས་གཙང་མ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། སང་ཉེན་ཞོགས་པ་དེར་སྤྱི་གཞི་
གཉིད་སྤེ་པོ་ནས་བསད་དུས། ཉལ་ཁང་དེ་གཙང་མ་ཞིག་དང་། ཞིམ་པའི་བྱི་
རིལ་གྱི་བརྒྱུ་པ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་བའི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་སྤྱུན་ཡོད་པའི་བཤད་
སློལ་ཡང་ཡོད། དེར་བརྟེན། ཉེན་མོ་དེའི་མཚན་མོར། སྤྱི་གཞི་མི་རི་འོ་རི་ལ་ལག་
རྒྱུས་དེ་རྒྱལ་སྤེ་བའི་སྤྱི་གཞི་འཕྲོད་སྤྱི་བའི་ཆེད་དུ། བྱིམ་ཆང་སོ་སོ་ནས་
ཅོག་ཅེའི་སྤེ་དུ་བཟུང་ཆས་དང་འཕྲུང་ཆས་ཏོག་ཅམ་ཞིག་བུ་མོ་སྤེ་སྤེ་རྒྱ་ལ་
ཆེད་མངགས་བཞག་སྤེ་ལུས་སྤེ་བས་མི་ཤོར་བའི་རེ་སྤོན་གྱི་ལུགས་སློལ་ཞིག་
ཡོད་པ་རེད།

ཚིག་གསར།

གང་བཤད་འདི་བཤད། what to say	བྱ་སྐྱག་ chickens
ཚྲོན་ནས། not at all	དེ་ཕོ། rooster
སྒྲ་ཞིང་ཆེ་བ། a wide beak nose	བ་སྐྱག་ས། cow
སྒྲ་སྐྱ་ལྗ། frizzy hair	ཉ། mare
མ་གཏོགས། only	རུས་སྐྱལ། turtle
ཚེ་ལས་འདས། passed away	འཚོ་བ་བསྐྱལ། to live
དུས་དེ་ནས་བཟུང་། since then	བསམ་སློབ་འཁོར། to get an idea
མི་ཚེ་གཅིག་སྤར་སྐྱལ། to live alone	བྱུ་ཞིག་ group
ཞིང་རྒ། farm	མགོན་ཕོ། guest
བདག་གཉེར་བྱེད། to take care	གཅིག་པ། same
ཕག་སྐྱག་ piglet	དག་འཚོར་སྐྱལ། to feel happy
བོང་བྱ། donkey	ཕྱོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུང་། lonely
ལྷག་ sheep	ཚོར་སྐྱང་། feeling

འཚར་ལོངས་བྱུང་། to grow up	ནམ་རྒྱུན་ནས། often
ད་ཀྱི། now	སྒོ་མ། baskets
བུད་མེད། woman	ཤིང་འབྲས། fruit
ལྷན་སྐྱེས། innate	ནག་ལུ་མ། blackberries
མཐུ་རྩལ། skill	སྒར་ཁ། walnuts
ངོ་མཚར་ཅན། miraculous	ཁམ་ཚིག། almonds
འཇམ་ཞིང་སྒྲན་པ། a warm and melodious	ཁ་བཟས། cookies
སྐད་གདངས། voice	བྲོ་བ་ཆེ་བ། delicious
བྱམས་བརྩེའི་སེམས། generous heart	འབྲ་གོ། figs
ཕྱགས་མ་བཞོན། to fly mounted on a broom	བསྐྱེད། to give away
དོ་སྣང་། pay attention	ལག་ཉལ། present
རྟོག་ཞིབ། observe	རྩལ་པ། gifts
གནས་སྐབས། situation	ཐེངས་མ་ཞིག། one time
གྲོང་ཚོ། village	སྤྱིར་ལོག། return

གཉེར་རིའི་ས་ཁུང་། mining area	ས་བརྐྱེད་ལ། ground collapse
རྫོ་སོལ། coal	ཕྱེ་མ་ལེབ། butterfly
གཉེར་ཁ་སྲོག་མཁན། miners	རེ་རེ་བྱས་ནས། one by one
སྐྱེས་པ། man	སྲོག་བསྐྱབས། rescued
རྗེས་ཉམས་ལྡན་པ། marvelous and imposing	ངལ་དུབ། exhausted
འཇུ་མ་སྐྱེལ་སྐྱེལ། smile	དྲན་པ་ཐོར། passed out
རྒྱས་ཤུགས། strength	གཟུགས་པོ་འཁྲུག། wash body
བད་དེ། completely	མ་ལ། wounds
ཐང་ཆད། exhaustion	སྐྱོན་བཅོས་བྱས། medical care
རྣམ་པ། appearance	རེས་མོས། took turns
རྒྱལ་སྲས། Prince	དག་སྐྱེད། recover
གཉེར་རི། a mountain containing minerals	དྲན་པ་གསོས། recovers consciousness
དུ་འབོད། crying for help	དགའ་ཐག་ཚོད། to be extremely
ས་སྐྱུག་བརྐྱེད། collapse of tunnel	མིག་རྒྱུ་ཤོར། burst into tears

ལྷ་སྐྱོང་བྱས། to take care	འོ་བྱས། kiss
ལྷག་པར་དུ། especially	མཉམ་འཛོལ་མཉམ་གནས། never left each other's side
ཉིན་མཚན། the day and night	

www.talitbet.org

